

letnek bennünket pártunk szervezetéért. Rámutatott, hogy szemünkre lobbantják, hogy az állam s általában a köztisztviselők pártunk szervezetében méltóan képviselve nincsenek és hogy ott őket megillető helyet el nem foglalnak. Rámutatott a tisztelt barátom arra, hogy mi magunk fájlatjuk ezt a helyzetet leginkább, mert igen sok tekintélyes, intelligens elemnek a pártmozgalmainkba való bevonását nélkülözni vagyunk kénytelenek csak azért, mert a törvény, amely most már tizenöt esztendő, határozottan eltűnt bennünket attól, hogy a köztisztviselőket pártmozgalmainkba bevonjuk és hogy nekik bizonyos megbízatásokat, a párt körül adhasunk. Én megengedem, hogy ennek az 1899-ben megalkotott törvénynek magyarázata fellett lehetnek eltérő vélemények, aminthogy mások — nem akarom mondani könnyebb lelkiismeretűek — tulteszik magukat a törvényen és kiváló módon a törvénytiszteletnek nagyon ékes példájával szolgálnak — ellenzéki pártok, amelyek tultévén magukat a törvénytiszteleten, belevonják a köztisztviselőket ott, ahol lehet. *Engem, akit a párt vezetésének felelőssége terhel, nem vezéreihett semmi egyéb tekintet, mint az, hogy sem mi magunk a törvénnyel összeütközésbe ne jöjjünk, sem azokat a köztisztviselőket ferde, a törvénnyel ellenkező helyzetbe ne hozzuk.*

— Egy másik szemrehányással is illetnek, nem tudom vádnam, vagy panasznak tekintsem, de azt hiszem, ez ép oly jogosulatlan, mint az első. Méltóztatnak tudni, hogy a négy évvel ezelőtt lefolyt választás a párt egységének bizonyos megbontására vezetett. Ebből kifolyólag azzal a szemrehányással illettek bennünket bizonyos oldalról, hogy mi abból a konzekvenciát le nem vontuk és hogy

azt a csoportot megnyerni nem iparkodtunk. Ennek a jogosulatlanságát nem bizonyítja jobban semmi, mint az a körülmény, hogy *pártunk végrehajtó bizottságában helyet foglaltak az akkori Gerliczy-párt vezetői közül jelentős számmal.* Pártunk végrehajtó bizottságában helyet foglaltak az összes szegedi középiskolák igazgatói. Tagjai végrehajtó bizottságunknak az állami főgimnázium és felsőkereskedelmi iskola igazgatói is és tagja volt a városi főgimnázium tisztelendő igazgatója, mindaddig, amíg Szegedet elhagyni nem volt kénytelen. De tovább megyek és rámutatok ennek a szemrehányásnak jogosulatlanságára és igazságtalanságára azzal is, hogy annak a pártnak vezető lelke, spiritus rectora a szegedi ipartestület elnöke, *Pálfi Dániel* ma is tevékeny részt vesz végrehajtóbizottságunk munkájában és magát törekvéseinkkel teljesen azonosítja. Sőt talán nem szükséges rámutatni arra, hogy mennyire igaztalan ez a vád, ha arról méltóztatnak tudomást venni, hogy *Jászai Géza* mindannyiunk fájdalmára elveszett párttagunk, aki pártunk elnökségében foglalt vezető helyet, Jászai Géza püspök ur ömeltősága velünk a legösszhangzatosabb működést fejtette ki mindaddig, míg végzete el nem szőlította közüllünk. Azt is szemünkre vetik, hogy ez a jelölés, amibe a tisztelt urak belementek, hogy ez egy klikknek vagy klubnak magánmulatsága. Önök nagyon jól tudják, hogy ez a vád is mennyire igaztalan. A jelölőgyűlésre falragoszokon kibocsátott hirdetmények felhívták nem az első kerület munkapárti tagjait, hanem *összes választópolgárait*, hogy jelenjenek meg és abban a jelölő gyűlésben olyan kiváló, független tisztelt polgártársaink tették meg jelölő indítványukat, akik végre-

hajtó bizottságunknak nem is voltak tagjai, most sem azok. Ilyen körülmények közt, azt hiszem, az önök helyeslésével találkozom, a mikor ismét megköszönöm a bizalmat, amelylyel számomra a jelöltséget felajánlani szívesek voltak és azt hiszem, hogy az önök intenciói szerint járok el és ez elől nem térek ki, *(Hosszantartó éljenzés és taps.)* — attól vissza nem lépek, míg önök másként nem határoznak. *(Lelkes éljenzés.)* Poharamat emelem tisztelt barátaim és polgártársaim, az önök és családjaik egészségére. *(Hosszantartó éljenzés és taps.)*

Tonelli Sándor kamarai titkár beszélt ezután. Madártávlatból nézi a mostani választási mozgalmat és a körülményeket és arra a konkluzióra juthat csak, hogy *Szeged érdekeit senki sem képviselheti jobban a parlamentben, mint Rósa Izsó doktor.* Kétféle kerület van az országban olyan, amelyik megtisztelve érzi magát, ha egy nagyszerű jelöltet állíthat és olyan, amely megtisztelt valakit azzal, hogy jelöli. A legméltóbb, akit Szeged jelölhet, Rósa Izsó dr. Nem akar beszélni arról a monstre deputációról, amely se monstre nem volt, se deputáció nem volt, de eredménytelen volt. Eredménytelen volt azért, mert *amikor Rósa Izsót jelölték, akor másról már nem is lehetett szó.*

Schwartz Rudolf szólalt föl ekkor, mondván, hogy az egyik szónok tudja, mit beszél, a másik azt beszél, amit tud. Ő azt mondja el, amit tud. Huszonnyolc évvel ezelőtt, amikor iparos lett, mint nyalka legény negyvennyolcas volt, de amikor Rósa Izsó személyét és tevékenységét megismerte, a szabadelvűpártba, majd a munkapártba lépett és azt tapasztalta, hogy *Rósa Izsó dr. mindenkor alyja volt az iparosoknak.* Az iparosokat mindenkor készséggel támogatta és érdekeiket szíven viselte s mindig harcolt azért, hogy szegedi városi és állami munkákat csakis szegedi iparosok kapják meg. Rósa Izsó dr. — úgy mond — olyan, mint a gazdag ember lánya:

Az ázsiai kendő.

Irta: Krudy Gyula.

Az időjárás esőre fordult, hosszú, nedves fonalak ereszkedtek alá végtelen folyamossággal, az elhagyott kertben különös hangok támadtak a bokrok és a fák között, mintha sóhajtozna valaki, míg a régi házaton állandóan kopogtatott egy láthatatlan mutatouj — a hercegnő tehát elővette a regényeket. — Sok regénykönyve volt, amelyeket fiatal korában olvasott, midőn még ráért a kályha mellé húzódni, nagyanyja ázsiai kendőjébe burkolózni és hosszan, ábrándosan kísérni a regények hőseit.

Az ázsiai kendő most is ott volt valahol, csak meg kellett keresni és Punin és Baburin története a folytatásra várt. Husz év előtt olvasta utoljára ezt a könyvet. A lapok között a himzett selyemszalag vörös rojtjai megfakultak, mint a kordovai bőr. Csak a himzett jácint fehérlett még a szalagon és Punin Baburinhoz ment látogatába. Itt abbahagyta az olvasást, mert szerelmes lett a hercegnő.

A kendő ma is olyan meleg és puha volt, mint hajdanában, mikor talán még a nagyanya vállát melegítette. — Vannak olyan régi kendők, amelyek nemzedékről nemzedékre szállnak és egyforma hűséggel szolgálják az egymás után következő asszonyokat. A kebel felett barátságosan, biztatón,

melegítően hallgatja a szív dobogását a sárgás-vöröses selyemszövet, mint hallgatta azokat a szíveket, amelyek porrá váltottak azóta. Sójajtások, érzések, szép lábak és finom kezek elmúltanak, tán kis nefelejtsek lettek azóta a nagymama kék szeméből, amelyekből kis koszorut fonnak andalgó párok a temető környékén és az érzések, a szenvedések és szerelmes vágyak tán a felhőkbe költöztek. Elmúlt nők vágyaitól olyan pirosak tán esténként a fellegek is, odafentről most tán a régi asszonyok könnyei hulldogálnak.

A kendő a szívre ráborul és hűséges kíváncsisággal hallgatja, hogy mi történik odabent.

A tiz év előtti szerelem elröpi, a férfi érdemtelennek bizonyult a hercegnő nemes érzelmeire és a hercegnő folytatja a regény olvasását. Ejnye, be kár volt a nagyszerű Punint és a mulatságos Baburint a lapjelző selyemszalaggal tiz évre sirba tenni. Be kár volt a nagykendőt letenni a vállról, hogy az élet lármás majálisába kivágott fehér ruhában lépjen ki a hercegnő! Mily jó lett volna mindig a kályha mellett maradni, könnyes szemmel mosolyogni Punin bolondságain és hosszan ábrándozni Baburin különöségein. Ó, dehogy volt érdemes a régi regények olvasgatását abbahagyni.

Három napig esett odakint az eső és az ázsiai kendő olyan jó barátnőnek bizonyult, amilyen jó barátnők némely nők életében az

élettelen tárgyak lehetnek. Az elefántcsont-feszület az ágy felett, amelyre már századok óta lehették utolsó csókjukat a család bucsuzó tagjai, vagy egy kis velencei kép a falon — lisztesarcu álarcosok és hosszú spádekkel bajvivó Harlequinek — amelyet gyermekkorunk óta látunk. És a mindenkori jóbarátnő, az Anya képe a Gyermekkel a karján, hacsak egy vándor talián festette is, sok fohászzkodást átvett már a régi házban és teljesített kívánságokat, amelyeket csak véle lehetett közölni a nőknek. Ó, mennyi különös titokról tud egy szelidarcu, régi Mária-kép, mennyi szomorúságban és bánatban virrasztott együtt a ház asszonyaival és mennyit megbocsátott! Kétségbeesésükben, fájdalmaiban vajjon hol találhattak volna nyomban vigasztalást más helyen a család asszonyai, ha nem az Asszonytól, aki hallgatag szelidséggel tekintett alá?

A harmadik este a hercegnő fáradtan eresztette le a regénykönyvet kezéből. Az ázsiai kendő lecsuszott válláról és a velencei kép, valamint az elefántcsont-feszület eltűntek a félhomályban. A hercegnő unatkozott. Punin már nem érdekelte, Baburin unalmas fráter volt és odakünn még mindig hullott a végtelen eső. Az elhagyott kertben mintha meg-növekedtek volna a láthatatlan lények, amelyek hosszadalmas esőzések alkalmával szülnének a nedves bokrok alatt: olyan hangosan sóhajtoztak, fázósan mormogtak, mintha örökidőre birtokukba vették volna a kertet. A

Megnyílt a PRÓFÉTA ÉTTEREM KÖZKEDVELT KERTHELYISÉGE
MINDEN VASÁRNAP HONVÉD ZENE HANGVERSENY.